

Tablice jednowymiarowe w C++

Inicjacja tablicy jednowymiarowej

Tablice jednowymiarowe można porównać do osi liczbowej. Aby odwołać się do jakiegoś elementu, wystarczy podać jedną współrzędną.

Tablice tego typu deklarujemy następująco:

typ_komórek_tablicy nazwa_tablicy [ilość_elementów_tablicy] ;

np.:

```
int tablica[1000];
```

czyli tablica, która może przechowywać tysiąc elementów typu całkowitego,

```
char znaki[1001];
```

czyli tablica, która może przechowywać 1000 znaków + znak końca tablicy.

Nadanie wartości początkowych tablicy

Operację tą można zrobić tylko przy deklaracji tablicy (przy tworzeniu tablicy). Operację nadania wartości tablicy przedstawię na przykładzie pięcio-elementowej tablicy liczb całkowitych:

```
int tab[5] = {1, 3, 90, 100000, 9};
```

Oznacza to, że w pierwszej komórce przechowywana jest liczba **1**, w drugiej **3** itd..

Jeśli przypiszemy do tablicy mniejszą ilość elementów niż wielkość tablicy, to pozostałe komórki będą miały wartość zero:

```
int tab[5] = {1, 3};
```

Powyższy zapis jest równoważny z zapisem:

```
int tab[5] = {1, 3, 0, 0, 0};
```

Przypisanie do tablicy pustego nawiasu oznaczać będzie, że wszystkie komórki będą miały wartość zero.

Warto wiedzieć, że jeśli tablicę zadeklarujemy jako globalną, to elementy tablicy zostaną także wyzerowane.

Odwoływanie się do komórek tablicy

Najważniejszą regułą jest to, że komórki **numerujemy od zera**. Numery te nazywamy **indeksami tablicy**. Oznacza to, że jeśli stworzyliśmy tablicę 10-elementową, to numer pierwszej komórki jest równy zero, drugiej jeden, ..., no i ostatniej dziewięć:

$$\underbrace{[0][1][2] \cdot \cdot \cdot [n-1]}_{\text{indeksy komórek n-elementowej tablicy}}$$

Odwołujemy się do komórek tablicy podając **jej indeks** w nawiasie kwadratowym, np:

```
int tab[10]; //deklaracja tablicy

tab[0] = 34; //przypisanie do pierwszej komórki wartość 34

tab[9] = 100; //przypisanie do ostatniej komórki wartość 100

cout<<tab[0]; //wyświetlenie zawartości pierwszej komórki
//tablicy (czyli 34)
```

Pamiętaj!!! Gdy odwołujesz się do ostatniej komórki tablicy n-elementowej, to jej indeks jest równy n-1.

Przykładowe zadanie

Zadanie. Napisz program, który nada następujące wartości początkowe tablicy 5-elementowej: 1, 2, 5, 0, 0, a następnie wyświetli najpierw wartości parzyste tej tablicy, a następnie nieparzyste.

Rozwiązanie:

```
#include <iostream>
#include <cstdlib>

using namespace std;

int main()
{
    int tab[5] = {1, 2, 5};

    for(int i=0;i<5;i++)
        //jeśli wartość tablicy jest parzysta
        if(tab[i]%2==0)
            cout<<tab[i]<<" ";

    for(int i=0;i<5;i++)
        //jeśli wartość tablicy jest nieparzysta
        if(tab[i]%2)
            cout<<tab[i]<<" ";

    cout<<endl;

    system("pause");
    return 0;
}
```

Warto zauważyć, że przeszukujemy tablicę o indeksach od 0 do 4, a więc w nawiasie kwadratowym tablicy wstawiliśmy licznik "i", który przyjmuje właśnie takie wartości.

Tablice wielowymiarowe w C++

Inicjacja tablicy dwuwymiarowej

Jako tablicę dwuwymiarową możemy sobie wyobrazić planszę prostokątną składającą się z pewnej liczby wierszy i kolumn (numerowanie zaczynamy od zera). Aby przypisać (pobrać) wartość do danej komórki, należy podać jej obie współrzędne.

Inicjacja tablicy polega na podaniu ilości wierszy i kolumn:

```
typ_elementów_tablicy nazwa_tablicy [ ilość wierszy][ilość kolumn ];
```

np.:

```
//stworzenie dwuwymiarowej tablicy liczb całkowitych, w sumie 100 komórek: 10x10.
```

```
int tab [ 10 ][ 10 ];
```

Nadanie wartości początkowych tablicy

Wartości początkowe tablicy możemy nadać przy jej deklaracji. Popatrzmy na przykład oparty na tablicy dwuwymiarowej liczb całkowitych:

```
//zauważmy, że mamy trzy wiersze, i dwie kolumny
```

```
int tab[3][2] = { {1,3},{4,5},{0,-1} };
```

Przy nadawaniu wartości tablicy można pominąć wartość w pierwszym nawiasie kwadratowym:

```
//wartość pierwszego nawiasu została pominięta
```

```
int tab[][2] = { {1,3},{4,5},{0,-1} };
```

Odwoływanie się do komórek w tablicy dwuwymiarowej

Aby odwołać się do każdej z komórek należy w nawiasach kwadratowych podać numer wiersza i kolumny komórki, do której się odwołujemy, pamiętając o tym, że **numerujemy je od zera**:

```
int tab[][2] = {{1,3},{4,5},{0,-1}}; //deklaracja i inicjacja tablicy dwuwymiarowej
```

```
cout<<tab[2][1]; //wyświetlenie wartości komórki znajdującej się w trzecim wierszu i w drugiej kolumnie (-1)
```

```
tab[0][0] = -100; //przypisanie do pierwszej komórki wartości -100
```

Zad. Napisz program, który wykona transpozycję macierzy 4x5. Liczby generujemy losowo z przedziału [-9; 9]. Elementami macierzy są liczby całkowite.

Rozwiązanie:

Macierz to obiekt, który doskonale nadaje się do przechowywania w tablicach dwuwymiarowych. Każda macierz składa się z pewnej ilości wierszy i kolumn. Przykładowa macierz spełniająca warunki zadania:

Transpozycja macierzy polega na zamianie wierszy z kolumnami. Powyższa macierz powinna wyglądać następująco:

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 2 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \\ -5 & 0 & 6 & 5 \\ 8 & 0 & -6 & -9 \\ 2 & 5 & 4 & -8 \end{bmatrix}$$

```
#include<iostream>
using namespace std;

int main()
{
    int tab[4][5]

    cout<<"Przed transpozycja:\n ";
```

```

for(int i=0;i<4;i++)
{
    for(int j=0;j<5;j++)
    {
        //wygenerowanie liczb z zakresu [-9; 9]
        tab[i][j]=rand()%19-9;
        //wyświetlenie wylosowanej liczby
        cout<<tab[i][j]<<" ";
    }
    cout<<endl;
}

//transpozycja macierzy
cout<<"Po transpozycji: "<<endl;
for(int i=0;i<5;i++)
{
    for(int j=0;j<4;j++)
        cout<<tab[j][i]<<" ";

    cout<<endl;
}

system("pause");
return 0;
}

```

Tablice wielowymiarowe

Tablice o większej liczbie wymiarów rzadko się stosuje. Sposób inicjacji, oraz operowania na tablicach tego typu jest analogiczny jak w przypadku tablic dwuwymiarowych.

Prześledźmy przykład tworzenia tablicy trójwymiarowej:

```

#include
#include<cstdlib>
using namespace std;

int main()
{
    //deklaracja tablicy trójwymiarowej
    //taka tablica posiada 3*4*5 = 60 komórek
    int tab[3][4][5];
    //przypisanie wartości 23 do pierwszej komórki
    tab[0][0][0] = 23;

    cout<<tab[0][0][0]<<endl;

    system("pause");
    return 0;
}

```

Odwołując się do komórek tablicy trójwymiarowej, możemy sobie wyobrazić, że odwołujemy się to jednostkowych sześciątów, z których zbudowany jest prostopadłościan. Aby "dostać się" do danego sześcianu, musimy określić jego współrzędne: długość, szerokość oraz wysokość.